

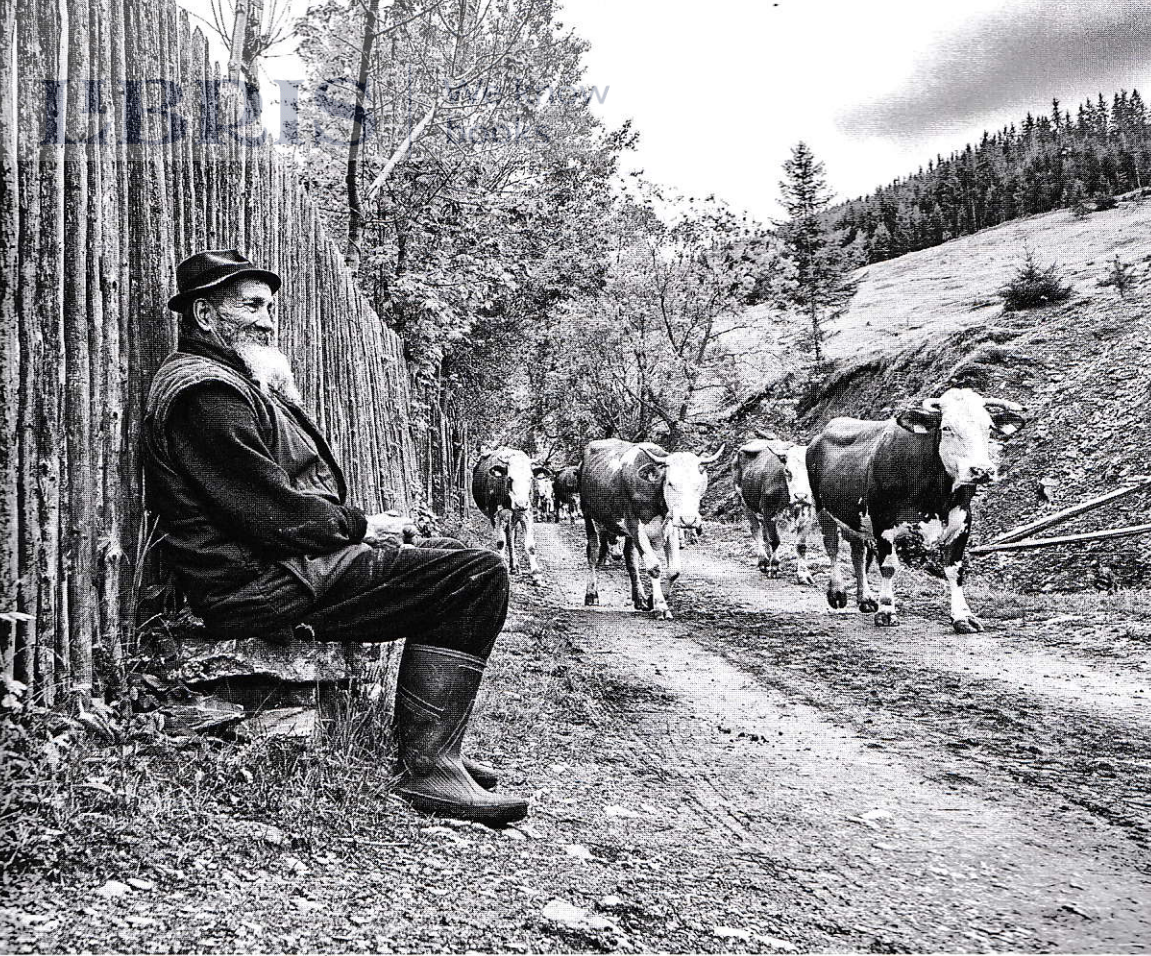
Szatmári Kalendárium
– 2027 –

Limes Kiadó
Kolozsvár
2026

Tartalomjegyzék

Előszó	15
Adyfalva	17
Ákos	17
Aranyosmeggyes	24
Apa	28
Avasújváros	32
Batiz	37
Bogdánd	43
Börvely	47
Csedreg	50
Szamosdara	54
Egri	61
Erdőd	65
Vámfalu	70
Szatmáruvéri	73
Kiskolcs és Nagykolcs	75
Kőszegremete	78
Magyargéres	82
Mikola	86
Nagypeleske	89
Ombod	92
Óvári	94
Sándorhomok	96
Szamoskrassó	102
Szárazberek	107
Szatmárhegy	110

Csanáros	113
Gilvács	116
Kálmánd	119
Kökényesd	122
Mezőfény	125
Mezőpetri	128
Mezőterem	130
Halmi	133
Lázári	136
Sárközújlak	139
Csomaköz	143
Kismajtény és Nagymajtény	147
Túrterebes	150
Bere	153
Bikszád	156
Hadad	158
Patóháza	161
Szödemeter	164
Tamásváralja	167
Vetés	169
Tasnád	172
Szatmárpálfalva	177
Szilágypér	180
Lele	182
Nagykároly	184
Piskolt	189
Pusztadaróc	192
Érendréd	195
Pettyén	197
Szamoskóród	200
Szatmár megye címerei	202

Hazafelé

fotó: Bikfalvi Zsolt

2027 Január

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
1.					1	2	3
2.	4	5	6	7	8	9	10
3.	11	12	13	14	15	16	17
4.	18	19	20	21	22	23	24
5.	25	26	27	28	29	30	31

Schusterei

fotó: Bikfalvi Zsolt

2027

Február

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
6.	1	2	3	4	5	6	7
7.	8	9	10	11	12	13	14
8.	15	16	17	18	19	20	21
9.	22	23	24	25	26	27	28

A falu kovácsa

fotó: Bikfalvi Zsolt

2027 Március

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
10.	1	2	3	4	5	6	7
11.	8	9	10	11	12	13	14
12.	15	16	17	18	19	20	21
13.	22	23	24	25	26	27	28
14.	29	30	31				

LBRIS

We know
books

A kilencvenedik lap

fotó: Bikfalvi Zsolt

2027

Április

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
14.				1	2	3	4
15.	5	6	7	8	9	10	11
16.	12	13	14	15	16	17	18
17.	19	20	21	22	23	24	25
18.	26	27	28	29	30		

LBRIS

We know
books

A méret pont jó

fotó: Bikfalvi Zsolt

2027

Május

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
18.						1	2
19.	3	4	5	6	7	8	9
20.	10	11	12	13	14	15	16
21.	17	18	19	20	21	22	23
22.	24	25	26	27	28	29	30
23.	31						

Adyfalva

Érmindszent, mai nevén Adyfalva, Szatmár megyében található, és a magyar irodalom egyik legjelentősebb alakjának, Ady Endrének a szülőhelye. A település neve 1957-ben változott meg a költő tiszteletére. A falu ma fontos irodalmi emlékhely, amelyet évente számos látogató, diákcsoport és zarándok keres fel.

A település legismertebb látnivalója az Ady Endre Emlékmúzeum, amely két, egykor az Ady család tulajdonában álló épületből áll. A kisebbik épület Ady Endre szülőháza, egy nádfedeles, háromosztatú parasztház, amely a XIX. század második felében épülhetett. Az épületet Ady édesanyja, Pásztor Mária örökölte, majd férje, Ady Lőrinc bővítette ki, így nyerte el mai formáját. Az utcára néző homlokzatot a költőt ábrázoló féldombormű díszíti, a bejárat mellett emléktábla jelzi, hogy itt született 1877. november 22-én Ady Endre.

A szülőházban eredeti családi bútorok, használati tárgyak, néprajzi emlékek, valamint fényképek, kéziratok és személyes dokumentumok idézik fel a költő

gyermekkorát és családi életét. Az udvaron ma is látható az egykori gémeskút, valamint Ady Endre bronz mellszobra.

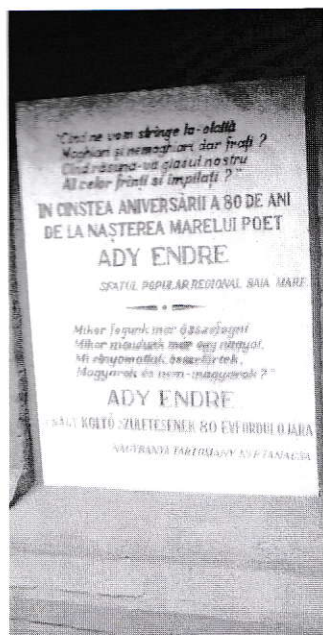
A szülőházzal szemben áll a nagyobb családi ház, amely 1907-ben épült. Négy kiállítótermében további eredeti bútorok, személyes tárgyak, családi emlékek és dokumentumok mutatják be Ady életét, pályafutását és korát. A két épület együtt alkotja az Ady Endre Emlékmúzeumot.

A szülőház 1953-ban tűzvészben súlyosan megrongálódott, azonban gondos helyreállítás során eredeti állapotának megfelelően újjáépítették. Az emlékmúzeum 1957-ben nyitotta meg kapuit, létrejöttében jelentős szerepet vállalt Popp Aurél festőművész. Napjainkban a múzeum a Szatmár Megyei Múzeum hálózatainak részeként működik.

Érmindszent másik kiemelkedő műemléke a református templom, amelynek története a XIII–XIV. századig nyúlik vissza. A középkorban katolikus templomként épült, majd a reformáció idején a falu lakosságával együtt reformátussá vált. A templomban keresztelték meg Ady Endrét, és itt vett részt gyermekkorában az istentiszteleteken is. A templomkertben található az Ady család sírkertje, ahol a költő szülei, Ady Lőrinc és Pásztor Mária nyugszanak. A sírkert és a templom ma is fontos emlékhely, ahol rendszeresen rendeznek megemlékezéseket, koszorúzásokat és irodalmi zárándoklatokat.

A település jelentőségét nemcsak Ady Endre születése adja, hanem az is, hogy a falu világa, az Érmellék tája, a helyi emberek életmódja és a családi környezet mély nyomot hagytak a költő személyiségében és költészetében. Számos versében jelenik meg szülőföldje szeretete, a falusi élet emléke és az Érmellék hangulata, így Érmindszent nem csupán szülőhelye, hanem költészetének egyik legfontosabb ihlető forrása is.

Ákos

Szatmár megye déli részén, a Kraszna folyó termékeny völgyében fekszik Ákos, amely a magyar középkor egyik legjelentősebb építészeti emlékét őrzi. A ma csendes falunak tűnő település a középkorban az Ákos nemzetség egyik legfontosabb birtokközpontja volt. A nemzetség a 12. századra az ország legjelentősebb földbirtokosai közé emelkedett, birtokai Szatmárban, Biharban és a környező vidékeken terültek el. Hatalmukat nemcsak világi birtokaik, hanem egyházi alapításaik is jelezték.

Ennek legmaradandóbb emléke az ákosibencés monostor és temploma, amelyet a 12. század második felében alapítottak. A kolostor egyszerre szolgált szerzetesi központként, a birtok igazgatásának helyszínéül, a nemzetség reprezentációs központjaként és temetkezőhelyként. Első írásos említése 1342-ből ismert, de művészettörténeti és régészeti kutatások alapján építése jóval korábbra tehető.

A templom a Kárpát-medence egyik legjelentősebb román kori téglatemploma. Háromhajós bazilikális alaprajza, a nyugati homlokzat két tornya és félköríves szentélyei a 12–13. századi román építészet kiváló példái. Teljes egészében téglából épült, ami a korban ritkaságnak számított. Monumentális megjelenése jól tükrözte alapítóinak társadalmi rangját és politikai befolyását.

A templom körül egykor kiterjedt monostoregyüttes állt. A régészeti feltárások szerint kerengő, szerzetesi cellák, ebédlő, gazdasági épületek, műhelyek és feltehetően könyvtár is tartozott hozzá. A szerzetesek földműveléssel, állattartással, könyvmásolással és a környék lelkipásztori ellátásával foglalkoztak.

A középkor végére az Ákos nemzetség befolyása meggyengült, a monostor kegyúri joga a Csáki családhoz került. A kolostor a 15. század második felében megszűnt, és a templom ettől kezdve valószínűleg plébániatemplomként működött tovább.

A történelem során az épület számos megpróbáltatást élt át. A tatárjárás, későbbi háborúk, tűzvészek és természeti csapások ismételt megromgálták, de a templom mindig fennmaradt. A monostor épületei fokozatosan elpusztultak, köveiket és tégláikat részben széthordták, így napjainkra csupán a templom őrzi az egykori kolostor emlékét.

1597-ben Ákos lakossága református hitre tért, és a templom is református templommá vált. Első ismert református lelkipásztora Harsányi Mihály volt.